

Maatschappelijk Vastgoeddag 2023

OPVANG VAN VLUCHTELINGEN

Hans Poot

vml. Hoofd Gemeentelijk
Vastgoed Amsterdam

Ingrid Hoogstraate

Directeur Inclusieve
Samenleving VNG

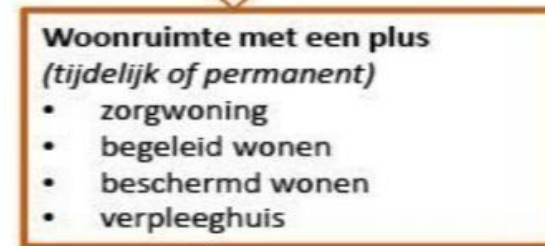
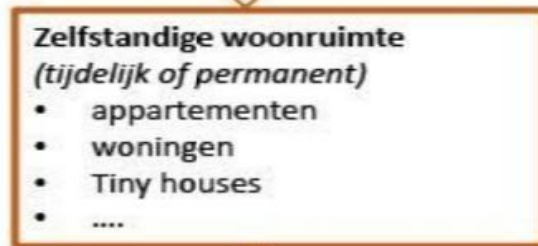
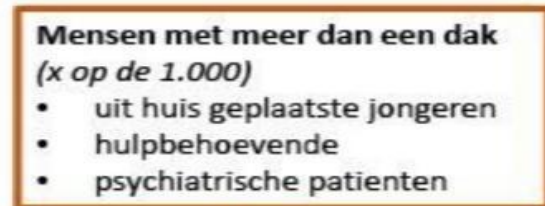

Marijke Elfadly

Strategisch adviseur met deeltijd
pensioen

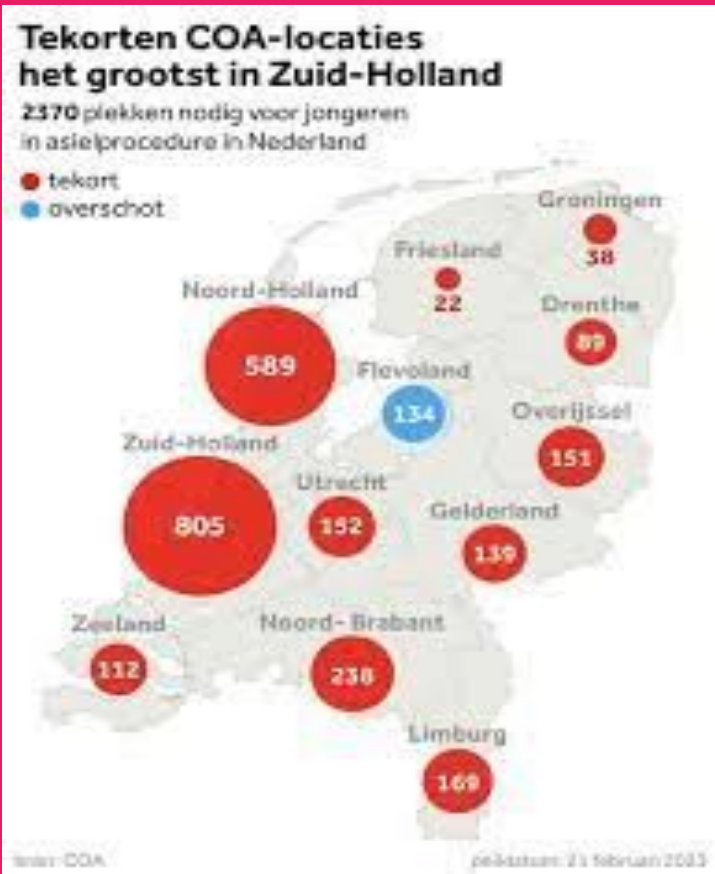
Doel en programma

- Terugkoppeling activiteiten 2023
- Verkennen noodzaak ijzeren voorraad
- Samenwerking tussen de verschillende werkvelden rondom vluchtelingenopvang

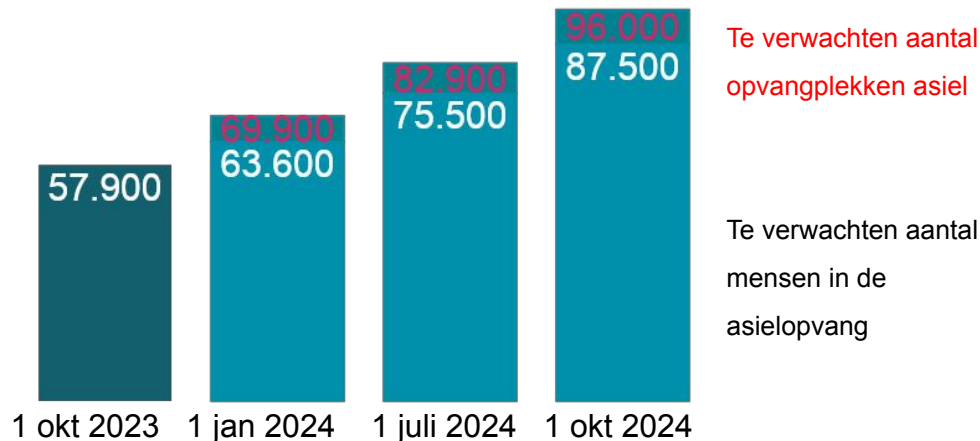

Asielopvang in Nederland

- Groeiend aantal asielzoekers
- Groeiend aantal alleenreizende jongeren
- Met grote kans op een vergunning
- Achterstanden bij de IND
- Meerderheid gemeenten biedt geen reguliere opvang
- Locaties moeilijk te behouden met op- en afschalen
- Tekort aan woningen voor statushouders
- Lastig om personeel te vinden en houden

Crisis opvang asielzoekers en vluchtelingen: de opgave

- Capaciteit AZC's Belemmeringen 30.000 regulier en 15.000 noodopvang duur van procedure + doorstroom statushouders naar reguliere woningen

- Opvang vluchtelingen uit Oekraïne
  - Op gang gekomen in 2022, aantal in 2023: circa **76.000**
  - Taak ligt bij gemeenten met financiële steun Rijk
  - Diverse vormen van opvang, ook particuliere opvang

- Totale opgave voor gemeenten:
800-900 plekken (inclusief COA) per 100.000 inwoners

AZC's

Kenmerken huisvesting vluchtelingen

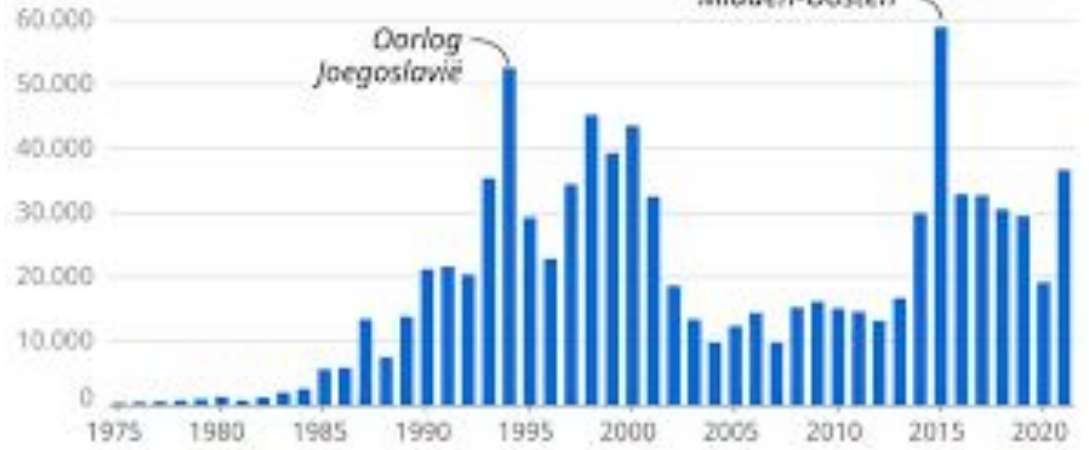
- Wettelijke verplichting tot opvang
- In omvang onvoorspelbaar
- Maatschappelijk beladen (NIMBY)
- Gezondheid, veiligheid, leefbaarheid
- Vele stakeholders: politiek, IND, belangenorganisaties, media,...

Wat is verstandig portefeuillebeleid?

- IJzeren voorraad gebouwen (hoeveel bedden?)
- Minimumomvang? (exploitatie)
- Flexibele schil (semipermanente units?)
- Noodoplossingen (tenten, vakantieparken, hotels)

Asielinstroom per jaar

Totaal van asielverzoeken en nareizigers

NU.nl bron: CBS

Opvanglocaties

Scenario's

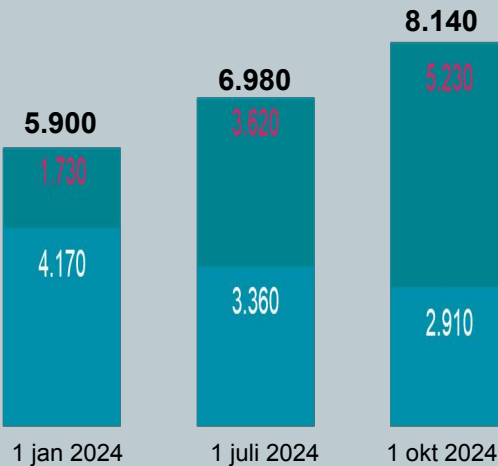
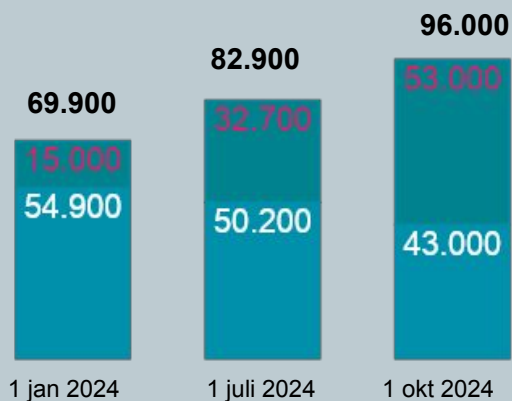
	€ per bed per nacht	€ per bed per jaar
IJzeren voorraad	70	25.000
Flexibele schil	100	37.000
Nood oplossingen	200	73.000

Periode 2000 – 2020

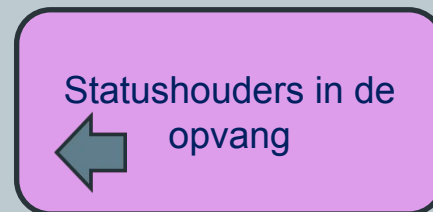
- Werkelijke situatie:
6.000 bedden vaste voorraad
4.000 bedden flexibele schil
Totale kosten: € 31 miljard
- Scenario 1
12.000 bedden vaste voorraad
12.000 bedden flexibele schil
Totale kosten: € 18,2 miljard
- Scenario 2
20.000 bedden vaste voorraad
20.000 bedden flexibele schil
Totale kosten: € 17,7 miljard

Extra opvangplekken nodig: de opgave

Capaciteitsbesluit 2023-II

■ Benodigde extra plekken

■ Aantal mensen in de opvang

Crisis opvang asielzoekers en vluchtelingen: de Spreidingswet (2024)

- Uitgangspunt: rol gemeenten van faciliterend (ten behoeve van COA) naar wettelijke verantwoordelijkheid realiseren opvangcapaciteit.
- Eens per twee jaar een opgave per provincie, die onder de gemeenten verdeeld moet worden
- Rol van COA blijft: exploitatie en beheer, beveiliging, eerstelijns gezondheidszorg (huisartsfunctie).
- Daarnaast blijft de taak bij gemeenten en woningcorporaties voor huisvesting (woningen) statushouders bestaan.
- Daarnaast blijft de gemeente verantwoordelijk voor opvang Oekraïense vluchtelingen.

Andere aspecten om rekening mee te houden

- Onzekerheid toekomstige omvang van de opgave.
- Doorstroom naar huisvesting statushouders (woningen).
- Structurele opvangcapaciteit vraagt (ver-)bouwtijd, de crisis is nú.
- De opvanglocatie is het begin. Het vraagt om ook om voorzieningen als onderwijs, zorg, sociale structuur.
- Het draagvlak bij de bevolking is niet overal vanzelfsprekend (ook door gevoel van verdringing tijdens woningtekort).
- Wat werkt beter? Kleinschalige opvang of grote opvangcentra?
- De omvang van de opgave zet druk op de stad: is het haalbaar?
- ..

Hoe pakt de gemeentelijke vastgoedafdeling dit aan?

- Het begint met een **zo helder en concreet mogelijke integrale opgave** van het sociaal domein. Omvang en kwaliteit opvangcapaciteit.
- Primair: vinden van **noodlocaties** die snel inzetbaar zijn: leegstand in eigendom, leegstand op de vastgoedmarkt, terreinen voor tijdelijke voorzieningen. Deze locaties zijn doorgaans zeer tijdelijk!
- Tegelijk: starten met ontwikkelen **structurele, 'ijzeren' voorraad** gemeentelijke opvanglocaties: breed inzetbaar, niet alleen voor asielzoekers en vluchtelingen.
- Dit vraagt een **omvangrijke investering**. Afspraken maken met het rijk.
- **Leegstand in ijzeren voorraad** is goedkoper dan noodoplossingen. Flexibele inzet over diverse doelgroepen. Organiseer dit in overleg met de maatschappelijke organisaties.
- **Inzicht geven aan bestuur wat realistisch is**: tempo ontwikkelen ijzeren voorraad, wat kan de stad aan, wat is het benodigd budget (ook beheer en onderhoud), wat is het tijdperspectief van de noodlocaties.

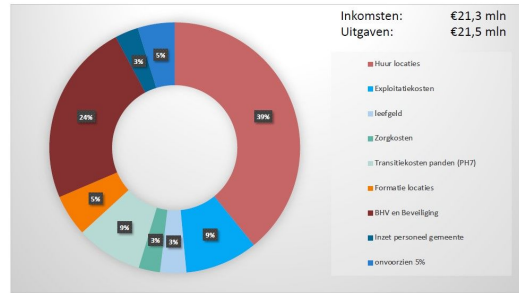
Themabijeenkomst Nijmegen

De gemeenten Oss en Nijmegen delen kennis en ervaring:

- Proces tot realisatie vluchtelingenopvang toegelicht
- Beheermodellen toegelicht
- Exploitatie en begrotingen gedeeld

Locatie (gde annering – locatie op doortje)	Wettelijke basis	Wettelijke basis	Wettelijke basis	Wettelijke basis	Wettelijke basis
1. Spilbergweg/Meekerenweg	Oss				
2. Kleinsmeestraat (achter nr. 21)	Oss				
3. Bontelageweg Westveld	Oss				
4. Bontelageweg Meekerenweg	Oss				
5. Cuffense Plas	Guffen				
6. Ruweaardweg/Amelienstraat	Oss				
7. Bontelageweg 7 – 1 Zicht	Oss				
8. Nieuwe Hoosdrechtweg 248	Oss				
9. Wilfordruisweg/Zandkamstraat	Oss				
10. Sangebberlaan/Sulvanenweg	Oss				
11. Oudekerk de Houtdijk	Oss				
12. Kortebrug (naast nr. 20)	Oss				
13. Trompsstraat-Industrielaan	Oss				
14. Hovenstraat (tussen nr. 19 en 25)	Oss				
15. Corvelliestraat 3 – voormalig B&C	Oss				
16. Vordelstraat 75 – Hilt Hoophuis West	Oss				
17. IJdekerk	Oss				
18. Madras 104 Oss	Oss				
19. Luttenlaan-Ruwardstraat	Oss				
20. Corvellistraat 10 – laboratoriumschool	Oss				
21. Elmenweg/Amelienstraat/Ervestraat	Oss				
22. Drievlietweg	Bergjenn				
23. Oostweg (naast sportvelden)	Bergjenn				
24. Oostweg (achter nr. 40 t/m 54)	Bergjenn				
25. Spandenstraat (achter nr. 191)	Bergjenn				
26. Spandenstraat (achter nr. 200)	Bergjenn				
27. De Elbeke Kol 3	Ravenstals				
28. Veensteeg (naast brandweerkazerne)	Ravenstals				
29. Hooftweg 14	Ravenstals				
30. Nieuwsteater – De Besledear	Ravenstals				
31. Bovensteater	Ravenstals				

Begroting 2023

Inkomsten 2023 15,8 miljoen

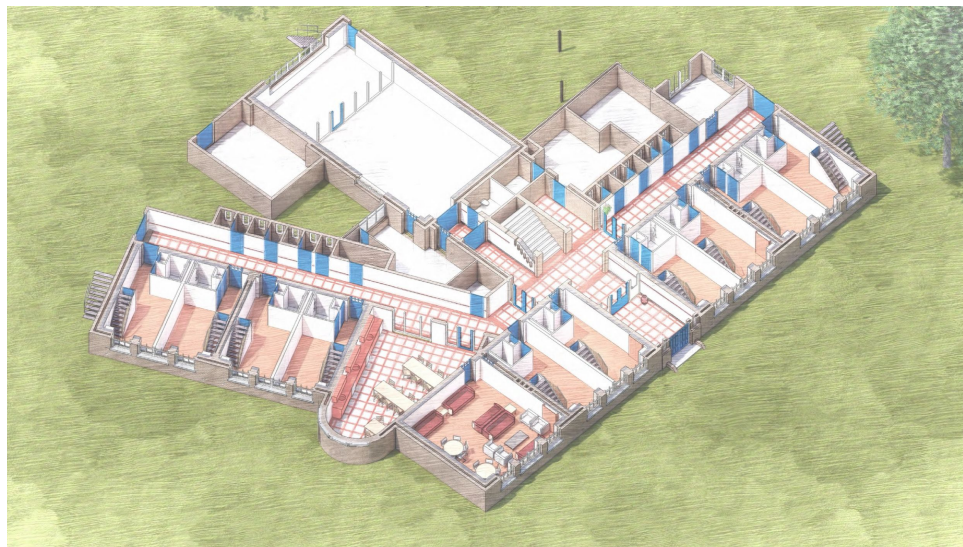

- Totale investeringsbudget € 6,9 mln
- Eenmalige transitievergoeding € 0,6 mln
- Inzet resultaat 2022 € 3,0 mln
- Nog te financieren € 3,3 mln

Business case PH 7 te Nijmegen

2023	2024	2023	2024
Aantal opvangplekken	128	128	128
Vergoeding per dag per opvangplek	€ 83	€ 83	€ 83
Aantal maanden operationeel in 2023	4		
Aantal dagen operationeel in 2024	120		365
Totale vergoeding in 2023	€ 1.274.880	€ 3.877.760	
Kostenraming	€ 444.040	€ 1.332.120	
resultaat	€ 830.840	€ 2.545.640	

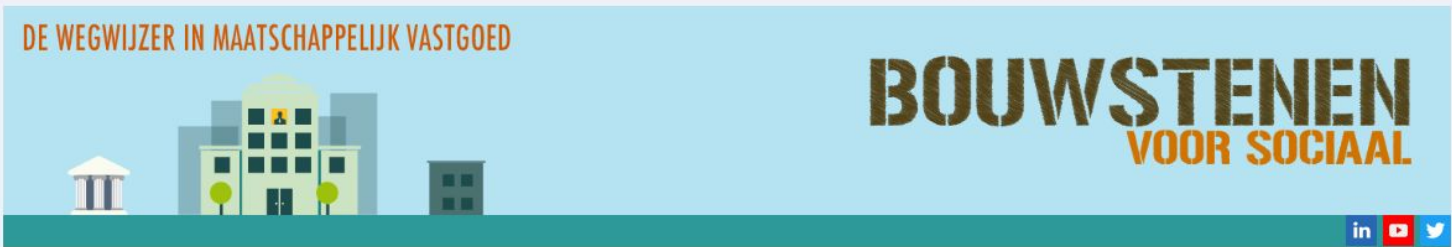
Vragen en discussie met de zaal

- Wat kunnen wij zoals we hier zitten doen om de samenwerking te versterken (medewerkers, leidinggevenden, bestuurders)?
- Welke externe partners hebben we hierbij nodig?
- Zijn er best practices en wat kunnen we hiervan leren?
- .....

Agenda 2024

- Welke punten die vanmorgen zijn genoemd, moeten mee naar de middagsessie voor bepalen agenda 2024?
- Middagprogramma:
  1. Inspiratie opdoen voor 2024
  2. Agenda 2024 bepalen

De middagsessie in zaal is helaas komen te vervallen

- Home
- Over Bouwstenen
- Agenda Bouwstenen
- Netwerken
- Ontwikkelwerk
- Bijeenkomsten
- Publicaties
- Nieuwsbrief
- In de Pers
- Informatie
- Scripties
- Begrippen
- Spelregels
- Managementsystemen
- Organisaties
- Vacatures

MELD JE AAN VOOR DE NIEUWSBRIEF

MFA-KAART

ZOEKEN

Vluchtelingenopvang

Diverse organisaties zijn actief met de opvang van vluchtelingen. Onderstaand informatie over voorzieningen en vastgoed rond deze opvang.

Informatie vanuit Bouwstenen

- Notitie:** Verkenning IJzeren voorraad (mei 2023)
- Bericht:** Sneller plekken realiseren (september 2023)
- Bericht:** Opvang op ontwikkellocatie (juli 2023)
- Bericht:** 4,5 plekken per 1.000 inwoners (juni 2023)
- Bericht:** Nieuwe vastgoedtaak gemeenten (maart 2023)
- Bericht:** Snelle actie in Den Bosch (Bouwstenen, 17 maart 2022)
- Bericht:** Onderwijs aan vluchtelingenkinderen, Nijmegen doet het (Schoolmanagement Totaal, 11 februari 2016)
- Bericht:** Maatwerkafspraken vluchtelingenonderwijs in Nijmegen: 'Je hebt geen tijd te verliezen'; focus vanuit het schoolbestuur (Kader Primair, januari 2016)
- Bericht:** Trots op Heumensoordschool; focus vanuit de gemeente (Naar School! van VOS/ABB, februari 2016)

Onderwijs

- Handreiking:** Tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen. Handreiking schoolbesturen. Versie 9 oktober 2023
- Handreiking:** tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen. Handreiking gemeenten Versie: 9 oktober 2023
- Kamerbrief:** Over vluchtelingenonderwijs (staatssecretaris Sander Dekker, 1 december 2015). Beantwoording van vragen naar aanleiding van Volkskrantartikel over vluchtelingenonderwijs.
- Factsheets:** Asielzoekers en vergunninghouders gebundeld (VNG, november 2015). Over de regelingen voor de onderwijshuisvesting van asielzoekers.
- Factsheet:** 'Een asielzoekerscentrum in de gemeente: vergoedingen en regelingen' (COA, juli 2014).
- Informatiedocument:** 'Onderwijs voor gemeenten bij de vestiging van een opvanglocatie voor asielzoekers' (Ministerie van OCW, ministerie van VenJ, COA en LOWAN, datum onbekend).
- Modelverordening:** Voorzieningen huisvesting onderwijs (VNG, september 2014).

Huisvesting

Snel naar

PARTNER WORDEN?

ENERGIE & INFLATIE

DELTAPLAN SCHOLEN

TRAINEEPROGRAMMA

MAATSCHAPPELIJKE VASTGOEDDAG 2023

MELD JE AAN!

BOUWSTENEN
VOOR SOCIAAL

**Veel plezier met de rest
van het programma!**

Contact Bouwstenen
✉ nieuws@bouwstenen.nl